

НАРОД

Народ излази свакога дана по подне.
Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

Рукописи се не враћају!
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Коломбо број 6.

ЦАЈТ И ЈУГОСЛАВИЈА

Југословенско питање и по својој савремености и по елементарној потреби свога народа, а међутим остављено на правилној и реалној основи од стране Југословена, — појављује се као condition sine qua non и у аустријској штампи кад се реч о Аустрији поведе овога рата.

Само што се сад то питање поставља и третира од стране аустријске штампе тако, као да се се и Аустрија при његовом решавању, неким чудом, прихвати за савет и мишљење.

Полазећи од тога, бели лист «Цајт» овако покушава да постави и речи југословенско питање:

«Сусество с балканским земљама даје југословенском питању нарочити значај и карактер. Будући државно-правни положај Босне и Херцеговине, будућност Србије и Црне Горе, све је то у тесној вези са питањем унутарње националне политике у јужној Аустрији и Угарској.

«Скорашњи југословенски покрет ради остварења једне државне аутономне заједнице, која ће удружити три словенска племена: Србе, Хрвате и Словенце, ствара опасност за egzистенцију монархије.

«Ако се ова заједница оствари, онда ће историјски управљачи с једне и с друге стране Цајте, Немци и Мађари, бити одвојени од мора,

томе његова бојазан од српског елемента» колико је разумљива у толико изгледа и смешна, јер редактори «Цајта», изгледа, да нису још начисто, да ће се права Југословенска, независна и слободна држава подићи само на развалинама Аустрије.

У досадањем свом излагању, скицирајући монструм државе Југословенске и пожелевши да се «србизам», ако је икако могуће, експортује као штетан из те заједнице, «Цајт» покушава да и у тој заједници по аустријском рецепту спроведе оно фамозно: «divide ut regnes» препоручујући да се Хрватима, као сигурнијем елементу доминантан положај. Покушавајући да овим осумњичи Хрвате као «сигурнији елемент» међ Југословенима, очевидно је да се, поред осталог, овим хтео извршити атак на равноправност у будућој Југословенској држави.

«Цајт» је, изгледа, уверен, да се питање југословенско не може другојаче ни поставити ни решити. За то ова своја разлагања завршава претенциозно и са једним чудним уверењем, «да неће бити тешко утврдити и детаље.»

Да би се видело какве чудне заблуде уз предсмртни ропац долазе «Цајту» наводимо и тај последњи пасус: «Не може да постоји друго решење југословенског проблема него ово. Што се тиче детаља о спољној форми, а нарочито о економској сигурности, мишљења могу да буду по-

дељена. Али је главно то, да владајући кругови треба да признају и подпомогну хрватизам, као основни принцип. Ако се на овим тачкама сложимо, како ми из Аустрије, тако и они из Угарске, неће бити тешко да утврди-мо и детаље.»

Нама после овога ништа друго не остаје, него само да поменемо Крфску Декларацију, Римски Конгрес и Конгрес у Прагу.

ИТАЛИЈА И ГРЧКА

Берн. — Швајцарски «Журнал Франсе» публикује један чланак Шапизеа под насловом «Грчко-латинска лига», у коме писац и стиче потребу приближења две државе на Средземном мору. Затим излаже гледиште, да грчко-латински интереси могу и морају ићи упоредо за највеће добре напретка и цивилизације.

Подељене, Италија и Грчка, немоћне су, да се одупру страним прохтевима на територије, које им је природа и историја доделила. Али заједнички оне ће, бар економски, имати превласт у источном базену Средоземног мора.

ИЗ РУСИЈЕ

Лондон. — «Фолксфрајнд» из Карлсруа објављује врло карактеристичан чланак о догађајима у Русији, који у изводу гласи:

«Да ли напредовање Чехословака не значи крај бољшевичке владе? Побуне на све четири стране велике Русије, интервенција Француза и Енглезана у северној Русији, интервенција Америке и Јапана на крајњем Истоку, то је

призор који нам се укажује из земље, која је с нама закључила мир у Брест-Литовску. Савезници су заузели Симбирск, заузели су велики део леве обале Волге и ускоро ће моћи видети пред вратима Москве. «Правда» просто објављује напредовање и устанак, који се шири и повећава. Групе Совјета можда би могле да победити Чехословаке, кад би они били сами, али њих подпомажу сви елементи непријатељски расположени према бољшевицима, а специјално сељаци.»

«Пожар је обухватио све народне класе, војне кругове, велико поседнике и т. д. који су образовали праву блокаду бољшевикак.»

«Потребно је да централне силе одпочну одмах да раде на промени ситуације у Русији. Пад бољшевика проузроковаће задовољство, над непријатеља немачких. Ако се ово догоди Украјина ће бити на страни наших противника. Они који су славили закључење уговора мира у Брест Литовску нису предвиђали овакав завршетак.»

ГЕНЕРАЛ МАНЖЕН

Париз. — Један добар познавалац јуначког генерала Манжена у «Аналима» пише:

«Манженово име, које јавно мњење кује данас у звезде, прошло је године било другојаче третирано. Неки парламентарци, пацифисте, тражили су, да се стави под оптузбу; и успели су били, да му се одузме команда, и били би најзад успели да с њим сависм сврше, да није Клемансо, који је био боље упућен и увиђавнији, спречио такву неправду. Стари државник, који воли енергију, имао је веру у овог ратника, интелигентних очију, од мало речи и витреп духом, и вратио му команду. Манжен је претрпео много због свог моментаног одласка са положаја, а нарочито због оптузба, које су оправдале тај одлазак. Писац чланка, који је у тим болним часовима био заједно са Манженом за истим пријатељским столом, прича, да из његових уста није никад изашла ма и једна горка реч, већ је пун снова и идеја за будућност, нестрепљиво желео само једно, да се врати на своје старо место. Кад се један од присутних за столом изразио, да ниједна од противничких војска не може бити поражена, и да рововско ратовање може трајати вечно, генерал Манжен је устао против оваквог схватања, са таквим жаром, са таквим jakim аргументима, да је тај његов говор свима био једна дивна лекција о стратегији.»

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Према «Шти Паризиену» сама армија генерала Манжена запленила је 1000 топова.

Лондон. — И ако нема ништа нарочитог на фронту битке, извесно је да влада имали строга наређење, јер припремише да ће да пуцају; а два путника, ужаснути, побегоше гимнастичким кораком, бацајући свој пртљаг да би лакше трчали.

Обиђоше око бедема и појавише се на вратима од Кана. И на њима стража, Г.г. Сариб и Парис, као паметни људи, нису више на станицу да потраже склоништа, јер обилазак око утврђења није био сигуран после сувчевог заласка.

Чиниовник на станици, зачуђен и дремован, дозволи им да проведу ноћ у путничком салону.

Ови су ту пробдили један поред другог, без светлости, на кањбету од зеленог велура, врло препаднути а да би могли и помислити на спавање. Ноћ је била дуга.

Око шест и по сати дознали су да су капије отворене и да се, најзад, може ући у Антибе. Кретоше се, али не нашоше свој напуштени пртљаг.

Кад су прошли варошку капију, још по мало неспокојни, мајор де Кармелен, хипокритска ока и подигнута брка, дође сам лично да их прими и да их испита. Затим се учтиво извињаше што им је морао приредити такву ноћ. Али он је морао вршити наређења.

Духови су у Антибима били зачуђени. Једни су говорили о намераваном изненађењу Италијана, други о искрцавању царског призаца, трећи о завери орлеаниста. Тек се доцније са знало да је мајоров батаљон премештен врло далеко и да је г. де Кармелен био строго кажњен.

ФЕЛТОН

ГОСПОЂА ПАРИС

И он даде без икаква разлога сто сува момку који је служио.

Дал му је пролазио врло споро. Он га је прекраћивао колмујући се и парфимирајући се.

У моменту кад је седео на вечеру, донеше му друго писмо. Унутра је био овај телеграм: «Драга моја, Мосао свршен. Враћам се вечерас у девет сати — Парисе.»

Мајор опсова тако силно да келнер испусти чинију на патос. Шта да се ради? Извесно; он је хтео да ово вече буде његово, пошто по то; он ће га имати. Он ће га имати на сваки начин,

природе, чију ми је садржину немогуће да вам саопштим. Наредићете да се сместа затворе и чувају варошке капије, али тако да нико, ви чујете добро: нико, не уђе нити изађе пре шест сати ујутру. Наредићете да патроле иду улицама и да натерају становнике да иду кући до девет сати. Ко год се нађе на пољу и после овог времена биће одведен кући шапу militari. Ако ме ваши људи сретну ноћас, одмах ће се удаљити и правити се да ме не познају.

— Разуме ли сте?
— Да, господине мајоре.

— Чиним вас одговорним за неизвршење, драги мој капетане.

— Хоћете ли чашу шар-треза?
— Драге воље, господи-

не мајоре.

Испили су жути ликер и капетан Грибоа је отишао.

III
Воз из Марсеља уђе у станицу тачно у девет сати, остави на кеју два путника и продужа пут за Ницу.

Један је био велик и мршав г. Сариб, трговац, са вејтином; други дебео и мали, г. Парис.

Оди пошоше један поред другог, са својим пртљагом у варош, која је била удаљена један километар.

Али кад су стигли на врата пристаништа, стражара укрестиве бајонете, наређујући им да се удаље.

Представљени, запрепашћени, заглупели од чу-да, они се склонивше и по-саветоваше; затим се о-презно вратише да прего-варају, саопштавајући сво-ја имена.

Али војници мора да су

Шмен де Дам» после Ене — каже «Вестминстер Газета» — пружа најбољи положај за дефанзиву, али начини, на који су Немци упркос најупорније одбране, били већ одбачени са ових висова, даје им мало наде да ће се моћи ту одржати после једне изгубљене битке.

Базел. — Дописник «Франкфуртер Цајтунга» признаје какву су услугу учинили тенкови француској војсци приликом контра офанзиве генерала Фоша. Тенкови су дозволили артиљерији да одложи своје дејство и да га употреби у тренутку када је елан пешадије почео да попушта. Непријатељ је каже немачки лист, успео да напада седам дана без прекида са страховитом жестином. Непријатељ је заиста умео да појача до крајњих граница и жистине свој ударац.

Дописник, даље говори о огромним губитцима које су претрпеле немачке трупе и о напору дивизија, које су требале да задрже савезнике.

Дописник признаје, да су бесирекидно гоњене стопу у стопу и јуриши Савезника причинили страховите губитке немачким трупама, које су биле данима подубитачном ватром. И закључује, да Фош није никада хтео да стави све своје силе на један мах. Фош није хтео да исцрпе своје најбоље снаге и резерве, а сада је и немогуће да их исцрпе.

„МИТЕЛЕУРОПА“

Цирих. — 9 јула су почели у Салцбургу економски преговори између Немачке и Аустрије. Интересантно је забележити, како бечка штампа једнодушно настојава — разуме се по наређењу — да истакне како конференције имају искључиво економски карактер. Никакво политичко ни војничко питање неће се ту претресати — каже иста штампа.

Предлог Аустро-Угарске иде за тим, да односи између Аустро-Угарске и Не-

мачке не буду засновани на принципу потпуне слободе царине, него да сви главни производи, који морају бити заштићени, буду подвргнути праву царине. Главна производња, која би могла претрпети какав уштрб услед слободног промета између Немачке и Аустрије, биће подвргнута некој извесној царини.

Остали производи биће слободни од царине. Ради се дакле о једном мешовитом систему, о једној комбинацији права заштите и слободне царине.

Што се тиче пољских производа, биће предложен слободан промет.

Трајање споразума предвиђа се за 20 година. После периода од 5 година, мораће се вршити ревизија уговора.

ЕНГЛЕСКА АВИАТИКА

Лондон. — Детаљни извештаји о раду авиатичара, који су на служби код британске морине у Јеђејском, Јадранском и Средозамном мору, показују, да су у Јеђејском мору и Дарданелима извиђања безпрекидна. У току два лета на Кулели-Бургас и на железничку пругу, авиатичари су погодили више пута железничку станицу, коју су јако оштетили. Извршен је и један лет на станицу Карагач и вијадукт на Арди, погођена је железничка пруга близу моста и воз укретању. У току лета на железничку станицу и мост у Узуи-Кепри; станица зграда јако је оштећена. Извршили смо један излет у зору 13 јула на Нагару и у току ноћи на Галату.

Поново смо 14 јула извршили лет с успехом на та два места. Базени и докови у Цариграду бомбардовани су у поноћ 14 јула.

ВЕРСКИ ОДНОСИ

Лондон. — Цеме Велдан свештеник из Манчестра објављује у «Тажмесу» једно писмо, поводом доласка у Лондон грчког митрополита из Атине у циљу, да учврсти везе између цркве енглеске и ортодоксне.

једне црте модерне љубави, прегеране а ипак херојске. Омир који би опевао ову Јелену и авантуру њеног Менелаја, морао би имати душу Пол де Кока. А међутим јунак ове напуштене је храбар, дрзак, леп, јак као Ахил, а препреднији него Улис.

АФОРИЗМИ

Амор је расипно дете, које увек налази великог кредита код песника.

Срећа се позна, кад се изгуби.

Одумите срцу његове страсти, и оно је ужасно испражњено.

Најбогатије је оно срце, које се, из љубави и доброте, издашно и раскошно подаје.

Тренутак је врло погодан каже Велдан, а поступањак атинског митрополита врло је користан. После уједињења енглеских цркава у једну цркву, удружене енглеске цркве биће у стању да братски пруже руку свима народним црквама на Истоку.

КАО ИЗ ЖИЛ ВЕРНА

Лондон. — Први лорд адмиралитета сер Ерих Гед, говорећи у Лондону у једном широком кругу официра, изложио је разне појединости о методама, које се примењују за уништавање сумарена. Саграђени су нарочити бродови, праве замке за сумарене који се простим притиском једног електричног дугмега нагло преобразе. Они изгледају као трговачки бродови, и претворе се за час у ратне бродове.

Један такав брод и то к. 50, једног јутра примети на Атлантику један сумарен. Брод поче тобож да бежи а сумарен га гони, Сомбардујући га. Брод убрза бежање али га сумарен стиже и баца торпедо. Људи сиђу у један велики чамац за спасавање, а други поскаше у воду. У исто време чула се у унутрашњости брода као нека велика експлозија.

Немци нису могли посумњати, да је то једна комедија, и дођоше још ближе броду. Тада командант који је био остао на броду са официрима и тобдима притисне дугме.

Пароброд се претвори у

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Јутрос у 5 сати француске трупе у вези са енглеским трупама, напале су у пределу југоисточно од Амиена.

Напад се развија под повољним условима.

23 сата. — Јутрошњи напад у вези са енглеским трупама, наставио се под dobrим условима.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Успешно се развијају операције, које је јутрос на фронту Амиена започела прва француска армија, под командом генерала Дебене, и четврта енглеска армија под командом генерала сер Жеврика Ревлинсона.

Скулпање савезничких трупа извршено је ноћу тако да непријатељ није могао то приметити.

У часу напада, француске, канадске, аустралијанске и енглеске дивизије, потпомогнуте великим бројем енглеских тенкова, навалише на Немце на фронту од преко 32 километра, од Авра до Браша, до

ратну лађу и отвори из свих својих топова ужасну ватру против сумарена. Мало после тога сумарен је био потопљен.

Дневне Вести

ГОДИНА ДАНА

Данас се навршава година дана како је «Народ» почео излазити.

Дужност нам је, да захвалимо читаоцима «Народа», којима једино имамо да одамо признање што је «Народ» могао опстати.

БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЉА

За прошла 24 сата непријатељ је избацио на варош 6 граната и на периферију 43 гранате. Жртава нема. Оштећено 5 кућа.

ПОЖАР У ПИРЕЈУ

Прекјуче је избио у Пиреју пожар, који је за час увео велике размере.

Пожар је почео у једној продаји дувана, где је неко бацао запаљену цигарету. Уништено је четрнаест магацина, и много других јако оштећено. Шгета се рачуна на 600.000 драхми.

ТРАМЕ СЕ РАДНИЦИ

Радници свију занимања, као и чиновници за канцеларије, који желе, да раде у бродарници Француске Војске, могу се уписати свакога дана од 8-11 пре подне и 3-6 по подне. Bureau Mixte Central de Recrutement des ouvriers civils, касарна Топ Хане улица 26 октомбра, где ће се и упознати с условима.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

БЛИЗИНЕ МОРЛАНКУРА

Непријатељ је изненађен и на свим тачкама савезничке су трупе већ првих сатова нагло напредовале.

Постигли смо прве наше објективе на нападном фронту.

У току јутра наставило се наступање савезничке пешадије, уз потпору енглеске коњице, лаких тенкова и аутомобила са митраљезима.

После упорне борбе, на неколико места, сломљен је отпор немачких дивизија и задобили смо много заробљеника и извесан број топова.

Француске трупе нападши са највећим јунаштвом, пређоше Авру и упркос непријатељског отпора, заузеле непријатељске одбранбене линије.

Северно од Соме. Највећи део наших коначних објектива заузели смо пре подне, али у близини Шипији и јужно од Морланкура не-

пријатељска су одељења давала дуго јак отпор. У ова два места борба је била жестока, али иззад наше су трупе сломиле отпор немачке пешадије и заузеле објективе. Јужно од Соме храброшћу савезничке пешадије, њеним брзим и снажним нападима задобили смо после подне и последње објективе, који су били намењени за тај дан.

На целом фронту битке, потпомогнута нашим лаким тенковима и блиндираним аутомобилима, коњица је журнула кроз пешадију и уништила немачке транспорте и возове у повлачењу, опколивши и зауевши села, задобивши много заробљеника.

Главна линија до које су наше трупе стигле, протеже се преко Плесне — Розенвијер, Воккур, Ке, Фрамервил, Шипији и западно од Морланкура.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ЦИРИХ.

— Маршал Лудендорф у свом рапорту кайзеру бацао је на своје сараднике одговорност за неуспех офанзиве у Шампањи.

Лудендорф оптужује једног команданта армијског, да није имао ни увиђавности ни постојаности, кад је пустио да га Французи изненаде контра-офанзивом и кад је затим задоцнио, да предузме потребне мере да је заустави. Према Лудендорфу, остали генерали такође се нису показали на висини своје улоге. Међутим врховна команда је била предвидела све евентуалности и офанзива је безусловно морала успети.

БЕРН.

— У Одеси је откривен велики комплот, који су организовали Керенскове присталице, а коме је био циљ, да побије немачке офицере. Револт народа против садашњег режима расте. Ухапшено је много лица.

РИМ.

— Један аустријски хидроплан новог типа, са мотором од 400 коњских снага и са брзином од 180 километара, наоружан малим топовима и митраљезима, био је натеран да прими борбу при једном извиђању над Валомом. Авијачари, тешко рањени из наших митраљеза, морали су се спустити на земљу. Апарат је заплесен и авијачари заробљени.

ПАЗИС.

— Између Ремса и Соасона ситуација неизмењена. Непријатељ се укопао на Вели.

ПРИЗ.

— На албанском фронту Аустријанци искоришћују за тишје, да учврсте своје линије. Последњих дана није било важних акција, сем препа-

Број заробљеника и топова немогуће је сада оцени-ти, али се зна да их је више хиљада и много топова.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Северно од брежуљке Росо једна наша батрија при једном испадом натерала је у бегство једну истакнуту непријатељску посаду и задобила заробљеника и један митраљез.

У ноћи од 25 јула после кратке артиљеријске припреме непријатељ је покушао један напад на наше положаје на Корноне. Али наша артиљерија и пешадија у почетку су осујетиле напад.

У Вал Лагарина, Вал Арса и у котлини Азиаго наше су батерије тукле непријатељске аутомобилске колоне у покрету.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ЦИРИХ.

— Маршал Лудендорф у свом рапорту кайзеру бацао је на своје сараднике одговорност за неуспех офанзиве у Шампањи. Лудендорф оптужује једног команданта армијског, да није имао ни увиђавности ни постојаности, кад је пустио да га Французи изненаде контра-офанзивом и кад је затим задоцнио, да предузме потребне мере да је заустави. Према Лудендорфу, остали генерали такође се нису показали на висини своје улоге. Међутим врховна команда је била предвидела све евентуалности и офанзива је безусловно морала успети.

ЦИРИХ.

— Аустро-Немци спремају на италијанском фронту јаку офанзиву са одабраним трупама, које концентришу у Трентину и на Пјави. Из трупа искључују све немачке елементе.

ПАРИЗ.

— Пти Паризиен каже, да је немачка војничка клика на последњем састанку одлучила, да још једном покуша победу.

ЦИРИХ.

— Чешки лист «Нашинец» саопштава о анархији у Аустрији: Нема дана да бандити у униформама не врше незаконите премећачине. Приближујемо се болшевичком систему са убиствима, крађама и пљачкама. Оружани бандити нападају и службене транспорте. Лажни јанкидарм са својим помоћницима нађе начина да опљачка цео воз са пушкама и муницијом. Јавна безбедност не постоји, услед чега становништво тражи оружје, да се само брани.

ПАЗИС.

— Генерал Манжен улупио је америчким трупама заповест, вањвајујући на сјајном учешћу у битци.

РИМ.

— Италијански листови, коментаришући савезничку акцију у Русији, кажу: Што Споразум буде више активан, све ће га више становништво дочекати са симпатијама.